

lehetséges a patriarchák és a királyok esetében Izrael népére vonatkozólag, amelynek nem minden tagja volt a fizikai származás szempontjából „Izrael fiai közül való”, még nagyobb joggal lehetséges az első bűn elkövetőjének az esetében az emberi faj minden tagjára vonatkozólag, ha ezek nem is mindnyájan az ő természetes leszármazottjai. Testületi személyiségről annyiban beszélhetünk, amennyiben egy közösségnek, mint közösségnek van sajátos hivatása. Márpedig az emberiségnek, mint olyan-
nak, az a hivatása, hogy valósággá tegye az Isten népét, s ez a hivatás nem csupán az egyéni hivatások mennyiségi összege, hanem a maga nemében minőségileg is más dolog. Ha feltételezzük, hogy van ilyen közös hivatás és emlékezetünkbe idézzük azt a föltevést, hogy a bűn elkövetője az az egyetlen személy, aki a döntés pillanatában elfogadhatta vagy visszautasíthatta az isteni meghívást, még könnyebben megérthetjük, hogy a meghívásra adott válasz ténylegesen az egész emberiség válasza, amely-
lyel nemcsak a bűnt elkövető fizikai személy, hanem az emberiség, mint közösségi személy határozta meg helyzetét az Istennel szemben.

Az előző megfontolásból joggal vonhatjuk le azt a következtetést, hogy az eredeti bűn hittételének és az emberi faj poligenetikus származásának összebékíthetlensége ma már nem olyan nyilvánvaló, mint ahogy az tizenöt évvel ezelőtt látszott.

* * *

Mindazok nyomán, amiket előadtunk, oda kell következtetnünk, hogy az emberiség származására vonatkozó tudományos felfedezések nem rontják az eredeti bűn dogmájának hitelét. Ezek a felfedezések nem érintik, de nem is érinthetik a dogma lényegi magját, amelynek alapján hisszük, hogy minden embernek szüksége van Krisztus megváltására és hogy a megváltás szükségessége abból a bűnből ered, amely a rosszat vezette be az Isten által jónak teremtett világba. De még az sem látszik lehetetlennek, hogy a dogma másodlagos elemét, a paradicsomi bűnt is megfogalmazhatjuk a világ evolúcionista szemléletének kategóriáiban.

Magától értetődik, hogy az ilyen transzpozíciót ma még csak mint hipotézist lehet felvetni. A teológiában, mint minden tudományban, hosszú ideig tartó kutatásra van szükség ahhoz, hogy egy föltevésből tétel váljék. Mint XII. Pius pápa mondotta az ember eredetére vonatkozó problémákra utalva: „Számunkra nem marad más hátra, mint hogy az ezekre a kérdésekre adandó választ a jövőre bízzuk addig a napig, amikor a kivilatkoztatás által megvilágosított és vezetett tudomány biztos és végérvényes eredményeket tud felmutatni.” Természetesen bármilyen lesz is a tudomány és a teológia haladása, ez nem szünteti meg soha az eredeti bűn dogmájának hit-titok jellegét, mint ahogy másrésről annak a módnak bizonytalansága, miként értelmezzük az Éden drámaiát, sem zavarhatja meg hitünket a dogma lényegét illetően. Jelen problémánkra is alkalmazhatjuk azt, amit Szent Ágoston mondott azokra a különböző elméletekre vonatkozólag, amelyeket az ő idejében az emberi lélek eredetéről állítottak fel: „Ami engem illet, nem tudom, hogyan lehet a javasolt föltevések bármelyikét is védelmezni vagy bizonyítani; mégis minden kétkedés nélkül hiszem, hogy ha az ebben mutatkozó tudatlanság veszélyeztetné az ember számára megígért üdvösséget, akkor Isten ebben a tárgyban is a legvilágosabban szólt volna.”

A boldogságra vivő út csendes, nem halad zajos kiáltozás közepette, hanem belülről, a szívből...
Paracelsus